

WRITING ERRORS OF FOREIGN STUDENTS LEARNING TURKISH AT TOKAT GOÜ-TOMER

TOKAT GOÜ TÖMER'DE TÜRKÇE ÖĞRENEN ÖĞRENCİLERİN YAZIM
ALANINDA YAPTIKLARI HATALAR

Fatih YILMAZ¹

Abstract

Writing skill which is one of the four language skills (reading, listening, speaking, writing) is more difficult to learn and comprehend as a foreign language. Since the errors can be seen easily in writing skill, it needs to be well written. Thus, students do not feel comfortable when they write. Students having different alphabet and different language family, have difficulty when they have an academic writing. In this study writing skill has been examined as a language skill. Later, writing skill on teaching Turkish as a foreign language has been investigated. Common European Framework of Reference has been established to develop common rules on teaching foreign languages, so this reference should be used as criteria on teaching Writing skill. The aim of the study is to determine the errors of Turkish as foreign language learners' writing activities. The study has been applied to 27 foreign students from Turkmenistan, Afghanistan, Tajikistan and Azerbaijan studying Turkish at Gaziosmanpaşa University, Turkish Language Teaching and Application Center (GOÜ-TOMER). This is a qualitative and case study. While analyzing the data, the errors have been divided into four parts: errors on alphabet, punctuation, affixion and word context. While evaluation, correct form of errors have been written in tables. Suggestions have been determined to develop writing skill.

Keywords: Teaching Turkish as a foreign language, writing skill, errors on writing.

Özet

Yabancı dil öğretiminde temel dil becerileri (okuma, dinleme, konuşma, yazma) arasında yer alan yazma becerisi, diğer becerilere göre öğrenilmesi ve kavranması en zor beceri olarak öne çıkmaktadır. Yazma, becerisinde hataların kolaylıkla algılanıp göze çarpmasından dolayı doğru ifade gerektiren bir beceridir. Bu nedenle öğrencilerin kendilerini tam anlamıyla rahat hissetmedikleri bir beceri alanıdır. Farklı dil ailelerinden ve farklı alfabelerden gelen öğrenciler, akademik hayatlarında karşılaştıkları yazma alanlarında zorlanmaktadırlar. Bu çalışmada öncelikle temel bir dil becerisi olarak yazma üzerinde durulmuştur. Daha sonra yabancı dil olarak Türkçe derslerinde yazmanın önemi açıklanmıştır. Dil öğretimini bir standart içerisine alan Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni, yazma becerisini geliştirmek için düzenlenecek etkinlikler için de bir kriter olarak kullanılmalıdır. Bu çalışmanın amacı; yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerinin yazılı anlatım çalışmalarında yaptıkları yazım yanlışlarının tespit edilmesidir. Çalışmanın evrenini 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Gaziosmanpaşa Üniversitesi Türkçe Öğretim Uygulama ve Araştırma Merkezi (GOÜ-TÖMER)'de Türkçe eğitimi alan Türkmenistan, Afganistan, Tacikistan ve Azerbaycan'dan gelen yabancı uyruklu 27 öğrenci oluşturmaktadır. Nitel bir araştırma olarak tasarlanan araştırmanın deseni durum çalışmasıdır. Veriler analiz edilirken; öğrencilerin yazım yanlışları; harf, noktalama, ek yazımı yanlışları ve kelime bağdaşıklığı kuramama olmak üzere 4 gruba ayrılmıştır. Değerlendirme sonunda yanlış yazılan kelimelerin doğru yazımları tespit edilerek tablo halinde sunulmuştur. Sonuç kısmında ise yazma becerisini geliştirmeye yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, yazma becerisi, yazım yanlışları.

¹ Yrd. Doç. Dr. Fatih Yılmaz, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi. fatihyilmaztomer@gmail.com

GİRİŞ

Günden güne teknolojik gelişmelere paralel olarak gelişen dünyamızda iletişim kendine önemli bir yer edinmiştir. Zaman ve mekân kavramının ortadan kalktığı günümüzde dil temel iletişim aracı olarak görülmektedir. Mesafelerin de kısılmasıyla günümüzde iletişim kuracağımız kişi ve alanlar genişlemiştir. İnsanlar çeşitli sebeplerle yabancı dil öğrenmek istemektedirler. Hatta günümüzde tek bir yabancı dil bilmek bile yeterli görülmemektedir. Bu değişim ve gelişmelerden Türkçe de etkilenmiştir. Bugün birçok yabancı ve Türk soylu olan insanlar da Türkçe öğrenmek istemektedir. Bu durum da Türkçenin yabancı dil olarak öğretimini önemli hale getirmiştir.

Dil öğretiminin temel hedefi, öğrencilerin dilin farklı bağlamlarda aldığı görünümleri kavramaları, dil aracılığıyla kendilerini ifade edebilmeleri, değişik bilgi kaynaklarına ulaşarak duygu, düşünce ve hayal dünyalarını zenginleştirmeleridir (MEB, 2006: 2). Yazma becerisi bu hedeflere ulaşmada öğrencilerin düşüncelerini genişletme, bilgilerini düzenleme, dili kullanma, bilgi birikimlerini zenginleştirme ve zihinsel sözlüklerini geliştirmelerine yardım ettiği için dil öğretim programlarında mutlaka yer almalıdır (Uçgun, 2011: 1).

İster ana dil olsun ister yabancı dil olsun herhangi bir dile hâkim olmak temel dil becerilerini (dinleme, okuma, konuşma, yazma) etkin kullanmaya bağlıdır (Karatay, 2011: 21). Tarihsel süreçte dil öğrenme kuramlarına baktığımız zaman her kuramın bu becerilerden yalnız birine ağırlık verdiği görülmektedir. Dilin bir iletişim aracı olarak kullanılmasının öğretilmesi süreci dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin birlikte öğretilmesini gerektirir (Demirel, 2007: 24). Dolayısıyla Türkçe eğitiminin önceliklerinin başında bireylerin anlama (okuma ve dinleme) ve anlatma (konuşma ve yazma) becerilerinin istenilen düzeyde geliştirilmesi hedeflenir ancak yazma becerisi en son kazanılan ve en zor dil becerisi konumundadır (Kılınç ve Tok, 2012: 256; Sever, 2000: 22-23; Demirel, 2003: 104; Şahin, 2013: 446).

Yabancılar Türkçe öğretilirken öğretmenlerin ve öğrencilerin en çok zorlandıkları alan yazmadır. Bu sebeple öğrenciler yazma etkinliklerinden kaçınmaktadır. Açık (2008) tarafından yapılan çalışmada Türkçe Öğretim Merkezleri (TÖMER)’de öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin en çok yazmada (%40); daha sonra sırasıyla konuşmada (%33), dinlediğini anlamada (%17) ve okuduğunu anlamada (%16) zorlandıkları ortaya konulmuştur.

Yazma becerisinin zorluğundan dolayı öğretmenler bu becerinin öğretimini ihmal etmektedirler, oysa bu beceri en az öteki beceriler kadar önemlidir (Hengirmen, 2005: 48). Yazma becerisi öncelikle kelime dağarcığı ve kelimelerin bağlam içinde kullanımını bilme, sonra dilbilgisi ile hedef dilin söz dizimi kurallarını kavramış olma, daha sonra ise kelimeleri cümle içerisinde, cümleleri paragraf, paragrafları da metin içerisinde yapılandırma yetisini gerekli kılmaktadır. Bundan dolayı yazma esnasında birden çok bilişsel süreç söz konusudur (Bağcı ve Başar, 2013: 310).

Yazma, hem sosyal yaşamın hem de eğitimin önemli bir parçasıdır. Bir başvuru formunun doldurulması, bir elektronik postaya verilen yanıt, bilgilendirme amaçlı yazılan kısa bir not, bayram kutlaması, yazılan bir mektup, telefondaki bir mesajlaşma, yazmanın yalnızca sınıfla sınırlı olmadığını, hayatın her alanında sürekli kullanılan bir beceri olduğunu göstermektedir (İnal, 2014: 363-364).

Yazmanın Diğer Dil Becerileri ile İlişkisi

Yazma becerisi daha önce değinildiği gibi diğer becerilerle birlikte gelişme gösterir. Yabancı dil öğretiminde, sürenin yetersiz olması, dil bilgisi, kelime bilgisi, dinleme, okuma ve konuşma becerileri gibi diğer öğelere daha fazla yer verilmesi nedeniyle yazma becerisine gereken önem verilmemektedir. Bu da yazma becerisinin üzerinde en

çok sorun yaşanan ve son aşamada gerçekleştirilen bir kazanım olmasına yol açmaktadır. Oysa yazma becerisinin dil öğrenmeye katkısı göz ardı edilmektedir. Yazma becerisi aşağıdaki hedeflerin gerçekleştirilmesine yardım etmektedir:

1. öğrenme sürecini kontrol etmeye
2. öğrencilerin seviyelerini belirlemeye
3. öğretilen yapıların veya kelimelerin pekiştirilmesine
4. dil yanlışlarının görülmesine
5. noktalama işaretlerinin öğretilmesine
6. diğer becerilerin daha iyi öğrenilmesine
7. öğrencilerin dil yetilerinin gelişmesine
8. öğrencilerin yaratıcı düşüncelerine
9. öğrenilen konuların kısa dönem bellekten uzun dönemli belleğe aktarılmasına
10. öğrencilerin yetilerini (competence) performansa dönüştürmelerine yardım etmektedir (Çakır, 2010:168).

Konuya bu açıdan bakıldığında yazma öğretimi yabancı dil öğretiminde sadece beceri kazandırmayı amaçlayan bir etkinlik değil aynı zamanda öğrenme aracı olarak da değerlendirilmektedir. Öğrencilerin herhangi bir konuda istenileni anlatabilmesi, onların konuşma ve yazma yeteneklerine bağlıdır. Özbay (2008: 8), yazmanın günlük hayatımızda konuşmadan sonra en çok başvurduğumuz anlatım biçimi olup temel amacının; okuyucuya, belli bir konuda, belli bir mesajı aktarmak olduğunu belirtmektedir. Konuşma, nasıl dinleyicilere herhangi bir konu hakkında bir şeyler söylemek ise, yazma da okuyuculara herhangi bir konu hakkında bir şeyler yazabilmektir. Bu yönüyle yazma öğretimi konuşma öğretimiyle ortak özellikler taşır (Bağcı, 2011: 86). Kısaca yazma becerisi, konuşulanların görselleştirilmiş halidir ve konuşma becerisi gibi bir anlatım aracıdır. Yazılı anlatımda düşüncelerin kalıcı olması, yapıları hataların düzeltilebilmesi, daha fazla sözcük dağarcığına sahip olmayı gerektirmesi ve genellikle bireysel yapılan bir eylem olması ise onu konuşmadan ayıran özellikleridir. Yazılı anlatım anlama tekniği olan dinleme becerisi ile de ilişkilidir. Çünkü dinleme türlerinden biri de not alarak dinleme yöntemidir. Dinleme becerisi gelişmemiş bir kişinin yazma becerisinin de tam olarak gelişmesini beklemek doğru değildir. Dinleme becerisi yetersiz olan bir kişinin anlama becerisi eksik demektir. Anlama becerisi eksik olan birinin de anlatma becerisi tam gelişmemiştir (Özbay, 2009: 63).

Yabancı dil öğrenirken dinleme, konuşma ve okuma becerilerinde eksiklerin tamamlanmamış olması da yazma becerisindeki başarısızlığın gerekçeleri arasında gösterilebilir. Bu dört beceri birbirini destekler niteliktedir. Hatta yazma becerisi dinleme, okuma ve konuşma becerilerinden sonra gelişen ve bu becerilerdeki yeterlikleri de içine alan kapsamlı bir beceri konumundadır. Bu yüzden yabancı dil öğretiminde başarı ancak bu dört beceride başarıya ulaşırsa dil kazanımı gerçekleşmiş olur. Hatta dil eğitimi bilgi değil beceri odaklıdır. Yazma eğitiminin temel amacı, metin oluşturma değil, metin oluşturma için gerekli becerilere sahip olunmasını sağlamaktır (Coşkun, 2009: 51).

Yazma becerisinin gerçekleşmesi için yukarıda değindiğimiz temel dil becerilerinin yanında Türkçenin kendine özgü özelliklerinin de kavranmış olması gerekmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen bireyler kendi diliyle Türkçe arasında benzerlikler bulmaya çalışır. Çünkü iki dil arasındaki benzerlikler öğrenmeyi kolaylaştırır. Diller arasındaki farklılıklar ise iyi öğrenilmediği durumlarda olumsuz sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Örneğin Türkçenin sondan eklemeli bir dil olduğu; cümle yapısının özne,

tümleç, yüklem biçiminde sıralanması gibi özelliklerde öğrenciye ilk derslerden başlanarak farkındalık kazandırılmalıdır. Bu sebeple temel seviye (A1 ve A2) öğrencilerine Türkçenin bu bahsettiğimiz ayırt edici yönleri ile öncelikle kendi alfabelerinde bulunmayan sesler öğretilmelidir.

Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni Bağlamında Yazma Eğitimi

Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni, yazılı anlatımı, dil kullanıcısının yazar olarak bir ya da daha fazla okuyucu tarafından okunmak üzere kabul edilen bir yazılı metin üretmesi olarak tanımlanmaktadır. Çünkü kişi okuma yoluyla kültürel alt yapısını, sözcük bilgisini geliştirir, farklı dil yapılarının ifade olanaklarını, farklı metin yapıları ve üslup özelliklerini, yazılı metin oluşturmada geçerli olan kuralları fark eder. Bu kazanımlar yazma becerisinin gelişmesine de önemli bir katkı sağlar Yazmayı öğrenmek okumayı öğrenmeye göre göreceli olarak daha zordur. (Kılınç ve Tok, 2012: 256). Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni dil kriterlerini A1 seviyesinden C2 seviyesine kadar altı farklı seviyede belirtilmiştir. Yazma çalışmalarının düzeylere göre ele alınması dil gelişimi açısından oldukça önemlidir. Düzeylere göre ele alınmayan yazma etkinlikleri öğrencileri olumsuz yönde etkilemektedir. Tüm dil becerilerinin düzeylerini bir standart içerisinde ele alan Ortak Çerçeve Metni, dil öğrenenlere bir standart getirmiştir. Yazma becerilerini geliştirme çalışmaları öğrencilerin dil düzeylerine uygun seçilmelidir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretmenleri aşağıdaki tabloda yer alan Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı’nda tanımlanan yazılı anlatım becerisi dil yeterlilik ölçütlerini dikkate alarak etkinlikleri gerçekleştirmelidir.

Tablo 1: Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni Yazılı Anlatım Yeterlilikleri

Düzye	Tanımlanan Yeterlilik Ölçütleri
A1	Basit, kısa, örneğin bir tatil kartpostalı yazabilirim. Bir soruşturmaya ilişkin kişisel ayrıntıları verebilirim, söz gelimi adımı, ulusumu ve bir otel kayıt formuna adresimi yazabilirim.
A2	Basit ve kısa not ve mesajlar yazabilirim. Çok basit kişisel bir mektup, örneğin bir teşekkür mektubu yazabilirim.
B1	Bildik ya da beni kişisel olarak ilgilendiren konularda yalın ve tutarlı bir metin yazabilirim. Deneyimleri ve izlenimleri betimlemek için kişisel mektuplar yazabilirim.
B2	İlgi alanlarımla ilişkin olarak geniş bir konu dizisi içinde açık ve ayrıntılı metinler yazabilirim. Bir bilgi aktararak ya da belli bir görüşe ilişkin olarak bu görüş doğrultusunda ya da karşıt gerekçeler sergileyen bir deneme ya da tutanak yazabilirim. Olaylara ve deneyimlere ilişkin kişisel görüşlerimi vurgulayan mektuplar yazabilirim.
C1	Açık ve yapılandırılmış bir metin içinde düşüncelerimi dile getirebilirim ve bakış açımı geliştirebilirim. Bir mektupta, bir denemede ya da bir tutanakta önemli gördüğüm noktaları vurgulayarak karmaşık konuları kaleme alabilirim. Alıcıya uygun bir üslup benimseyebilirim.
C2	Açık, akıcı ve üslup bakımından koşullara uyarlanmış bir metni kaleme alabilirim. Okurun önemli noktaları kavrayıp bellegebilmesine olanak tanıyacak açık bir kurgu içeren mektuplar, raporlar ya da karmaşık makaleler yazabilirim. Bir mesleki yapıtı veya yazınsal bir yapıtı yazılı olarak özetleyebilir ve eleştirebilirim.

(MEB, 2012)

Yabancılar Türkçe öğretiminde yazma becerisiyle öğrencilerin basit cümlelerle kısa metinler yazma, günlük yaşamdaki iletişim araçlarını kullanarak yazılı iletişim kurma,

anket formu doldurma, kendisini gerçek veya hayali kişileri tanıtıcı cümleler yazma, verilen metinlerin dikte etme kazanımlarının gerçekleşmesi hedeflenmektedir (Kara, 2011: 165). Bu hedeflere ulaşabilmek için çeşitli etkinlik örnekleri MEB Türkçe öğretim programlarında belirtilmiştir. Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni dışında MEB Türkçe öğretim programında yazma becerisini geliştirmek amacıyla çeşitli örnek etkinliklerinin yanı sıra şu etkinlikler önerilmiştir: not alma, özet çıkarma, boşluk doldurma, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, kontrollü yazma, güdümlü yazma, yaratıcı yazma, metin tamamlama, tahminde bulunma, bir metni kendi kelimeleriyle yeniden oluşturma, bir metinden hareketle yeni bir metin oluşturma, duyulardan hareketle yazma, grup olarak yazma ve eleştirel yazma (MEB, 2006: 69-71).

Yazma becerisini geliştirme aşamaları

Günümüzde yazma öğretimi bir süreç olarak kabul edilmektedir. Yazılı anlatım, her türlü olay, düşünce, durum ve duyguları, dili en güzel şekilde kullanarak, belli bir plan dâhilinde başkalarına ve yarınlara ulaştırmaya, böylece kalıcılığı sağlamaya imkân veren bir araç (Aktaş ve Gündüz, 2004: 61) olarak tanımlanmıştır. Yazma süreci, düşüncenin iletilebilmesiyle sözcüklerin belirli bir düzende tümce parçalarından tümcelere ve söz dizilerine, tümcelerden paragraflara, paragrafların ise metne dönüşmesi ile şekillenir (Aktaş, 2009: 76). Aktaş’a göre söz konusu eylem, bireyin dil bilincini geliştirmesini ve dili etkin bir şekilde kullanmasını gerektirmektedir (2005: 92). Öğrenciler hangi sebeple dil öğrenirse öğrensin bahsedilen beklentileri yazma ihtiyacını gidermek için yerine getirmelidir.

Yazma becerisini geliştirme çalışmalarında üzerinde durulması gereken önemli nokta dil bilgisi kurallarına uygunluk sözcükleri ve sözcüklerin doğru anlamda kullanılmasıdır. (Gündoğdu 2007: 124-125). Eğer öğrenciler yazma çalışmalarının amaçlarını bilerek eğitim alırlarsa yazma becerisi, sembolleri bir araya getirme eylemi olmaktan çıkarak asıl amacına ulaşacaktır.

Yazma eğitimi sadece dil bilgisi kurallarını ve kelimeleri doğru yazmaktan ibaret değildir. Dil bilgisi yapılarını kurallı ve anlamlı bir şekilde bir araya getirerek yazmak önemlidir. Metin oluşturmada amaç, yazarın konuyla ilgili cümle oluşturabilme, destekleyici cümleler ve cümleler arası uygun geçişler yapabilme, etkileyici ve farklı türlerde paragraflar geliştirebilmelerine yardımcı olmaktır (Coşkun, 2009, aktaran: Tiryaki, 2013: 40). Yabancı dil öğretiminde yazma becerisi aşamaları şunlardan oluşur; yazma becerisinde alfabe öğretimi, yazma becerisinde kelime öğretimi, yazma becerisinde cümle öğretimi, yazma becerisinde paragraf öğretimi, yazma becerisinde metin öğretimi (Tiryaki, 2013: 40-41).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde genellikle alfabe öğretimi ile başlar. Türkçe de ünlü ve ünsüz uyumu, ünsüz yumuşaması olduğu için, alfabedeki seslerin öğretilmesi büyük önem taşımaktadır. Batı dillerinde olmayan ve Türkçe de olan ö, ü, ğ, ç, ş seslerini çıkarmak yabancılar için oldukça zordur.

İkinci aşama kelime öğretimidir, kelime cümleyi oluşturan en temel unsurdur. Yabancı dil öğretiminde kelime öğretimi oldukça önemlidir. Çünkü öğrencilerin kelime hazinesi ne kadar yüksek olursa, kendilerini yazılı olarak o kadar kolay ifade edebilir. Çeşitli işitsel, görsel araçlarla yaygın bir şekilde kelime öğretimi yapılmaktadır. Oyun etkinlikleriyle de yabancı dil öğrenenler kelimeleri farkında olmadan edinirler (Gürdal ve Arslan, 2011, aktaran: Bağcı ve Başar, 2013: 312). Öğrencilere kullanımı yaygın olan kelimelerin öğretilmesi faydalı olacaktır. Ayrıca kelime öğretirken bir bağlam içerisinde öğretmek doğru metottur.

Üçüncü aşama cümle öğretimidir. Cümle öğretimi, yabancılar Türkçe eğitiminde kelime öğretiminden sonra gelmektedir. Yazılı anlatımdaki başarı cümlelerin yapı, kuruluş ve anlam bakımından doğruluğuna bağlıdır. Çünkü iyi cümleler yerinde

kullanılan kelimelerden, iyi paragraflar iyi cümlelerden, iyi işlenmiş bir yazı da iyi paragraflardan oluştuğuna göre cümlenin anlatımdaki önemi kendiliğinden ortaya çıkmaktadır (Tansel, 1985: 68).

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen yabancıların cümle kurarken karşılaştıkları en önemli sorun söz dizimi konusundadır. Türkçe söz dizimi özne, nesne ve yüklem olduğu için diğer dillerden farklıdır. Hiç şüphesiz modern yöntem ve tekniklerle yapılan dilbilgisi öğretimi, doğru ve düzgün bir yazılı anlatım için kaçınılmazdır. Fakat öğrenciye dilbilgisi kurallarını öğretmek, öğrencinin Türkçeyi rahatlıkla yazılı ve sözlü iletişimde kullanabilmesi anlamına gelmemektedir (Karababa, 2009: 274).

Türkçe öğrenen yabancıların cümle yazarken dikkat etmesi gereken bir başka konu ise Türkçe imla ve noktalama kurallarıdır. Bu kurallar özellikle yazılı anlatımda çok önemlidir. Yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine uymadan doğru yazılar ortaya çıkarılamayacağı gibi kelimelerin anlamlarını bilmemek, yanlış bilmek ve yanlış bilinen kelimelerin doğru anlamlarını öğrenmemekle de ortaya doğru yazılar çıkmayacaktır (Özdemir, 2011: 12).

Dördüncü aşama ise paragraf öğretimidir. Yabancı bir dilde sağlam yapıli cümlelerden paragraf oluşturmaya başlayan bir kişi hedef dili iyi kavramış demektir. Etkili bir metin oluşturabilmek için paragraf öğretimi üzerinde durulmalı ve çok sayıda etkinlik yapılarak geliştirilmesi gereken bir düzeydir. Her paragrafın anlattığı belli bir konu olmalıdır. Doğru paragraf yazdırma eğitiminde önemli bir yol da dikte çalışmalarıdır. Yapılan dikte çalışmaları sonucunda ise öğretmenler mutlaka dönüt vermelidirler. Edebi yönden zengin, öğretilmesi hedeflenen kazanımları barındıran dikte metinlerinin seçimi, öğrenciler için paragraf yazımında bir model olacaktır (Bağcı ve Başar, 2013: 316-317).

Son aşama ise metin öğretimidir. Yabancı bir dilde metin oluşturma yazma zevk ve alışkanlığı ve yazma tekniğini almayı, kompozisyon temelli olan dil kurallarını, kelime, cümle ve paragraf hakkında yeterli bir bilgiyi öğrenmeyi gerektirir (Özbay, 2010: 258). Yabancılar Türkçe öğretilirken metin düzeyinde çalışmalar genellikle sınıf içi kompozisyon yazma uygulamalarıyla yürütülmektedir. Yazma süreci hazırlık, taslak oluşturma, düzenleyerek yazma, düzeltme ve yayınlama aşamalarından oluşmaktadır. Metin düzeyinde eğitim verilirken öğrencilere bu aşamalar kavratılmalıdır (Tiryaki, 2013, aktaran: Bağcı ve Başar, 2013: 319). Ayrıca öğrencilere yazmaları için verilen konuların bilinenden bilinmeyene, kolaydan zora, somuttan soyuta, yakından uzağa doğru sıralanmış olmalıdır.

Yazma eğitimi adım adım ilerleyen bir süreç olduğu için, alfabe eğitiminden metin oluşturma aşamasına kadar bütün aşamalarda sıkı bir etkinlik programı uygulanırsa yazmada başarıya ulaşılmış olur (Bağcı ve Başar, 2013: 330). Yazma becerisi öğretiminde en önemli süreçlerden birisi de değerlendirme sürecidir. Değerlendirme sürecinde yalnızca öğretmenin değil öğrencinin kendisinin ve arkadaşlarının da bu sürece katılımı sağlanmalıdır. Yazma sürecinin sonunda bir ürün ortaya çıkmaktadır, yazma becerisi değerlendirilirken ürün odaklı değil süreç odaklı değerlendirme yapmak daha uygun olacaktır. Öğrencilerin yazma yeteneklerini keşfetmeleri, yaptıkları yanlışları düzeltmeleri ve etkili bir yazılı anlatım becerisi kazanmaları için yazma sürecinin olmazsa olmaz aşaması değerlendirme aşamasıdır (Göçer, 2011: 282). Başarılı bir yazma ürünü ortaya koymak için yazma eylemini planlama, bel aralıklarla bunu düzenleme, gözden geçirme, değerlendirme, düzeltme ve tekrar yazma gibi bazen ileriye bazen geriye doğru atılan adımlar gerektirir (Karatay, 2011: 26).

Örnek Yazma Etkinlikleri

Aşağıda Türkçenin yabancı dil olarak öğretildiği ortamlarda farklı düzeylere yönelik hazırlanmış yazma etkinlikleri önerilmiştir. Temel düzeydeki öğrenciler için genellikle öğretilen bir konunun pekiştirilmesine yönelik etkinlikler yapılmalıdır. İleri düzeydeki öğrenciler için ise farklı türde metinler yazdırılabilir.

Ünite	Etkinlik adı	Etkinlik Hedefi	Yöntem
Ünite 1 MERHABA	Ülkesini ve milletini söyleyelim, yazalım. (Etkinlik 7) (Sayfa 10)	Ülke ve millet ifade eden kavramları ayırt eder.	Yerleştirme yöntemiyle boşluk doldurma
Ünite 1 MERHABA	<i>Kendimizi tanıtalım</i> (Etkinlik 21) (Sayfa 15)	Kısa bir şekilde kendini tanıtır.	Kısa metin yazma
Ünite 2 GÜNLÜK HAYAT	Soralım, yanıtlayalım (Etkinlik 9) (Sayfa 23)	Basit sorulara cevap verir.	Cümle kurma
Ünite 3 YAKIN ÇEVREMİZ	<i>Tanıtalım</i> (Etkinlik 25) (Sayfa 43)	Bir şehri tanıtan kısa bir yazı yazar.	Kısa metin yazma
Ünite 4 ZAMAN GEÇİYOR	Formu dolduralım (Etkinlik 7) (Sayfa 46)	Özgeçmişi ile ilgili formu doldurur.	Boşluk doldurma
Ünite 6 BÜROKRASİ HER YERDE	Bulalım (Etkinlik 18) (Sayfa 75)	Verilen harflerle kelime oluşturur.	Boşluk doldurma
Ünite 8 RİVAYET ODUR Kİ	<i>Bir masal oluşturalım</i> (Etkinlik 4) (Sayfa 93)	Masal yazar.	Kısa metin yazma

(Uzun, 2009).

1. Kahramanları verilen bir masal yazar.
2. Yakından tanıdığı iki arkadaşını fiziksel ve ruhsal özellikleri açısından karşılaştırarak betimler.
3. Giriş bölümü eksik bırakılmış bir hikâye, öğrenci sayısı az olan bir sınıfta istasyon tekniği kullanılarak tamamlanır.
4. Dizelerinde yazılmayan kelimeleri olan bir şiiri tamamlar.
5. İyelik eklerini kavrayabilmek için kendisinin ve yakın bir arkadaşının odasında bulunan eşyaları betimleyerek yazar.
6. Kendi adına geleceğe mektup yazar.
7. Verilen şiiri, yazım kurallarını göz önünde bulundurarak düz yazıya çevirir.
8. Bir deterjan, çikolata ve gazete reklamı hazırladığını düşünerek ürünlerin satılmasını sağlayacak özelliklerini belirler.

9. Karışık bir biçimde verilmiş cümlelerden anlamlı paragraflar oluşturur.
10. Verilen deyimleri anlamlarına uygun resimlerle eşleştirir.
11. Bir hafta boyunca seçtiği üç gazetede ki manşetlerde ve alt başlıklarda yapılmış yazım ve noktalama hatalarını bulur.
12. Seyredilen sözsüz bir oyunun diyaloglarını yazar.
13. “Bu hafta nasılım?” konulu hafta boyunca yaşadığı duyguları ve o duyguları yaşamasına sebep olan olayları yazar.
14. Seçtiği üç kitle iletişim aracının konuştuğunu düşünerek kendisine neler söyleyeceklerini yazar.
15. Bir kitabın filmi ni yapmanın avantajlarını ve dezavantajlarını yazar.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Gazi Osman Paşa Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (GOÜ-TÖMER)’de Türkçe dil eğitimi alan 27 yabancı uyruklu öğrencinin yazılı anlatımlarında yaptıkları yanlışların belirlenmesi, çözümlenmesi yoluyla, yazma becerisini değerlendirmektir.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Harflerin yazımında yapılan hatalar nelerdir?
2. Eklerin yazımında yapılan hatalar nelerdir?
3. Kelime anlamında ve bağdaşıklık kurmada yapılan hatalar nelerdir?
4. Yazım kuralları ve noktalama işareti yanlışları nelerdir?

Yöntem

Bu çalışma yabancı dil olarak Türkçe öğrencilerinin yazılı Türkçeyi kullanma becerilerini ölçmeyi amaçlayan betimsel nitelikli tarama modeli kullanılmıştır. “Betimsel araştırmalar, verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlar” (Büyüköztürk ve diğerleri, 2009: 21). Betimsel çalışmada doküman inceleme yöntemi diğer adıyla belgesel tarama yöntemine başvurulmaktadır. Belgesel tarama yöntemi, var olan kayıt ve belgelerin incelenerek veri toplama içidir. Tarama modelinde var olan bir durumun var olduğu şekliyle betimlenmesini amaçlar (Yıldırım ve Şimşek, 2011& Karasar, 2000: 77). Çalışmanın evrenini GOÜ-TÖMER’de Türkçe öğrenen B1 düzeyde okuyan Türkmenistan, Afganistan, Tacikistan ve Azerbaycan’dan gelen 27 yabancı öğrenciden oluşmaktadır. Öğrencilere verilen yazma konuları şunlardır:

1. Yeniden dünyaya gelseydiniz neler yapardınız?
2. Kimi, neyi, neden özlediniz?
3. Ülkenizdeki giyim-kuşam kültürü hakkında bilgi veriniz.
4. Eğer çok zengin olsaydınız neler yapardınız?

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada öğrencilerin yazım yanlışlarını tespit etmek amacıyla, kurs veren TÖMER okutmanı tarafından seviyeleri dikkate alınarak soru/konu listesi hazırlanmıştır. Bu listeden cevaplamak istedikleri sorularla/konularla ilgili düşüncelerini yazmaları istenmiştir.

Yapılan yanlışlar *harf yanlışları, ek yanlışları, kelime yanlışları, yazım kuralları ve noktalama işaretleri yanlışları* olmak üzere dört bölümde incelenmiştir. Örneğin, hâl eklerinin yazımı ile ilgili olarak yapılmış bir yazım yanlış ek yanlışları kısmına, bir

harfi alfabedeki şeklinden farklı yazmışsa harf kısmına, kelimelerin yanlış anlama gelecek biçimde kullanılmasıyla cümlelerin anlamını bozan yanlışlıklar ise *kelime yanlışları* kısmında ele alınmıştır. Her yanlışın karşısına doğru kullanımları verilmiştir. Bazı kelimelerin cümlede anlam kazandığı için gerekli durumlarda cümlelerin tamamı tablolarda verilmiştir.

Yazma Becerilerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Bulgular; *harf yanlışları, ek yanlışları, kelime yanlışları, yazım kuralları ve noktalama işaretleri yanlışları* olmak üzere dört bölümde ele alınmıştır.

1. Harflerin Yazımında Yapılan Hatalar

Bu bölümde noktalı harflerin yazımındaki yanlışlar ile alfabede birbirine benzer seslerde yapılan hatalar incelenmiştir. Yanlış yazılmış harflerin ve kelimelerin doğru biçimleri ve hataların hangi öğrencilere ait olduğu tespit edilerek tabloda belirtilmiştir.

	Harf Yanlışları	Doğru Biçimi
1.	Eger	Eğer
2.	olsaydim	olsaydım
3.	Camı	Cami
4.	yapdirardim	yaptırırdım
5.	yardim	yardım
6.	ederdim	ederdim
7.	Paralarimi	Paralarımı
8.	hayirli	hayırlı
9.	harcardim	harcardım
10.	alırdim	alırdım
11.	yurtdişinu	yurtdışına
12.	gıderdim	giderdim
13.	gelırdım	gelirdim
14.	gezırdım	gezerdim
15.	kullanacagim	kullanacağım
16.	açacağim	açacağım
17.	şerket	şirket
18.	açardim	açardım
19.	değıştirerdım	değıştirirdim
20.	istiyan	isteyen
21.	dünyede	dünyada
22.	saglığı	sağlığı
23.	alap	alıp

	Harf Yanlışları	Doğru Biçimi
24.	kirligidir	kirligidir
25.	konusyorum	konusuyorum
26.	yengemi	yengemi
27.	konusmuyorus	konusmuyoruz
28.	yaptıgını	yaptığını
29.	diyip	deyip
30.	geyinmiş	giyinmiş
31.	Dayıma	Daima
32.	üzülmıyectedım	üzülmeyecektim
33.	sevinmyeceedı	sevinmeyecektim
34.	gidmeliiz	gitmeliyiz
35.	etmiyeceedım	etmeyecektim
36.	şukretıcedım	şükredecektim
37.	kardışlarımıla	kardeşlerimle
38.	ezyet	eziyet
39.	öğrencectım	öğrenecektim
40.	keşki	keşke
41.	kütü	kötü
42.	işlerımı	İşlerimi
43.	sıllıebilectım	sıllıebilecektim
44.	hayatdir	hayattır
45.	kırmız	kırmızı
46.	ıyiyormuş	ıyiyormuş

47.	Haj	Hac’a
48.	Kardışlarım	Kardeşlerim
49.	istimyorum	istemiyorum
50.	pantolon	pantolon
51.	değişli	değişik
52.	kuşemi	kuşamı
53.	varklı	farklı
54.	sıyah	siyah
55.	beli	beli
56.	ulkemde	ülkemde
57.	ilkez	ilk kez
58.	yokarda	yukarıda
59.	yardam	yardım
60.	yolara	yollara
61.	maları	malları
62.	getirirdim	getirirdim
63.	oldugum	olduğum
64.	haşlanacak	hoşlanacak
65.	kebi	gibi
66.	kulanmam	kullanmam
67.	geyim	giyim
68.	hakında	hakkında
69.	geyniş	giyim/giyiniş
70.	uslupları	üslupları
71.	kolu	kollu
72.	pantolan	pantolon

73.	lissey	lise
74.	okul evlerimizde	okullarımızda
75.	unverisiterlerde	üniversitelerde
76.	gömnek	gömlek
77.	karavat	kravat
78.	hayatdaki	hayattaki
79.	geliştirecektim	geliştirecektim
80.	gunahlara	günahlara
81.	şeyih	şeyin
82.	gelseyidim	gelseydim
83.	o de	o da
84.	musılman	Müslüman
85.	doğumak	doğmak
86.	istememediyim	istememediğim
87.	doğusedim	doğsaydım
88.	başk	başka
89.	hakında	hakkında
90.	fıkırı	fikri
91.	sıvaç	savaş
92.	olmasıdı	olmasaydı
93.	dıyorlarkı	diyorlar ki
94.	sıkıtı	sıkıntı
95.	nesip edicek	nasip edecek
96.	diğıştirmek	değıştirmek
97.	dogusal	duygusal
98.	geçermek	geçirmek

	Harf Yanlışları	Doğru Biçimi
1.	yurtdişinu	yurtdişina
2.	Türkmenistanda	Türkmenistan’a
3.	Kendim güzel ev alırdım, güzel araba alırdım .	Kendime güzel bir ev ve araba alırdım.
4.	ayda	ay
5.	İstanbula	İstanbul’u
6.	Ankara	Ankara’yı
7.	Antalya	Antalya’yı
8.	İzmir	İzmir’i
9.	Trabzon	Trabzon’u
10.	Kaysera	Kayseri’yi
11.	Samsuna	Samsun’u
12.	Kendime bir şirket açacağım.	Kendime bir şirket açardım.
13.	kullanacagim	kullanırdım
14.	açacagim	açacağım
15.	şeyleri	şeyler
16.	geri paraları	geriye kalan paranın
17.	konuşyorum	konuşuyorum
18.	konuşmuyorus	konuşamıyoruz
19.	Ben Türkiye geldiğimde (...)	Ben Türkiye’ye geldiğimde (...)
20.	evdemiş	evdeymiş
21.	kıskanyormuş	kıskanıyormuş
22.	ordaken	ordayken
23.	gelse	geldiğinde
24.	karşılup	karşılıyıp
25.	annemden	anneme
26.	düşünyorum	düşünüyorum
27.	dünyada	dünyaya

	Harf Yanlışları	Doğru Biçimi
28.	gidmeliiz	gitmeliyiz
29.	adı	ad/isim
30.	babam	babamı
31.	anne	annemi
32.	üstündesi	üstüne
33.	sillebilecektım	silerdim
34.	öğrencektım	öğrenecektim
35.	oynıyodum	oynardım
36.	ıstersanlar	isteseler
37.	onlar için	onlara
38.	Haj	Hac’a
39.	göndercektım	gönderiridim
40.	kuşami	kuşam
41.	kızlar giyimi (...)	kızların giysileri (...)
42.	(...) saçını iki örüyorlar.	(...) saçlarını ikili örüyorlar.
43.	oluyorlar	oluyor
44.	(...) yaptık hatalarımı (...)	(...) yaptığım hatalarımı (...)
45.	haşlanacak	hoşlanacağı
46.	(...) zararım olmaz.	(...) zararım olmazdı.
47.	(...) zarar getirecek şeylerle kulanmam.	(...) kötü işlerde kullanmam.
48.	Bizim kızlarımızın kadınlarımızın (...)	Kızlar ve kadınlar (...)
49.	gelenime	geleli
50.	ava çıktık günlerimizi	ava çıktığımız günleri
51.	yüzesinde	yüzünden
52.	hayatlarında	hayatlarını
53.	giderim	giderdim
54.	kullanırım	kullanırdım

	Harf Yanlışları	Doğru Biçimi
55.	yurtdişinu	yurtdışına
56.	Türkmenistanda	Türkmenistan’a
57.	Kendim güzel ev alırdım, güzel araba alırdım .	Kendime güzel bir ev ve araba alırdım.
58.	ayda	ay
59.	İstanbula	İstanbul’u
60.	Ankara	Ankara’yı
61.	Antalya	Antalya’yı
62.	İzmir	İzmir’i

	Harf Yanlışları	Doğru Biçimi
63.	Çünkü tembellikten yarar yok, sadece zarar vardır.	Çünkü tembelliğin yararı yoktur, sadece zararı vardır.
64.	arkadaşlara	arkadaşların
65.	(...) bizler onun değerini bilmemiz gerek.	(...) bizler onun değerini bilmeliyiz.
66.	çalışacaktım	çalışırdım
67.	hayatımız	hayatımızı
68.	Anne	Annemin
69.	babamı	babamın
70.	kız	kızı
71.	gözüle	gözüyle

Bu bölümde eklerin yazımında yapılan yanlışlar incelenmiştir. Örneğin iyelik ekleri, hâl ekleri, kaynaştırma ünsüzleri, şahıs ekleri, zaman ekleri vb. ek yanlışlarına yer verilmiştir. Yazımı yanlış olan kelimelerin doğru biçimleri ve hataların hangi öğrencilere ait olduğu tespit edilerek tabloda belirtilmiştir.

3. Kelime Anlamında ve Bağdaşıklık Kurmada Yapılan Hatalar

Bu bölümde kelime bağdaşıklığını kuramamaktan kaynaklanan yanlışlar ve anlam bakımından yerinde kullanılmayan kelimeler belirtilmiştir. Hataların hangi öğrencilere ait olduğu tespit edilerek tabloda gerekli yere yazılmıştır.

	Kelime Yanlışları	Doğru Biçimi
1.	İlk defa Arabistana Haca giderdim.	İlk önce Arabistan’a Hac’a giderdim.
2.	(...) yurtdişinu gezerdim.	(...) yurt dışına giderdim.
3.	İlk ile	İlk önce
4.	anormal pahalı değil	çok pahalı olmayan
5.	yarımını	yarısını
6.	Benim fikirimce dünyede para her şey değil.	Bence dünyada her şey para demek değildir.
7.	Çünkü para ile insan sağlığı alap bilmez.	Çünkü insan parayla sağlığı satın alamaz.
8.	Çok çocukların fikirlerine göre (...)	Birçok insana göre
9.	(...) para ile herşeyi alsa olur.	para ile her şeyi alabileceğini düşünür.
10.	Para sadece bir elin kirligidir.	Para insanın elinin kiridir.
11.	bişey	bir şey
12.	(...) saçından tartıp	(...) saçından çekip

13.	kovuyormuş.	kovalıyormuş.
14.	Annem unutup bişey almamış olsa (...)	Annem bir şey almayı unuttuğunda (...)
15.	Azından	Azıcık
16.	Ben tatilde eve gelsem, yeğenim beni tanıyormu yokmu onu düşünüyorum.	Tatilde eve gittiğimde yeğenimin beni tanıyıp tanımayacağını merak ediyorum.
17.	(...) yeğenimden daşdayım.	(...) yeğenimden uzaktayım.
18.	(...) nasıl gevinmiş olsalar (...)	(...) nasıl giyiniyorlarsa (...)
19.	(...) her kötü şeyden korusun.	(...) her kötülükten korusun.
20.	yenmeler	Yenilgilerim/Kaybettiklerim
21.	sevinçler	kazandıklarım/sahip olduklarım
22.	gıdmeliiz	gideceğiz
23.	(...) bizden iyi bir adı kalsın.	(...) geriye iyi bir isim kalsın/bırakalım
24.	ezyet etmiyecektim	üzmeyecektim
25.	(...) samimi olacaktım.	(...) vakit geçirecektim.
26.	zamanı da daha fazla önem veriyordum ve çok şeyler öğrenecektim.	Zamanı daha iyi değerlendirip birçok şey öğrenirdim.
27.	(...) zamanı tekrar gidebilirdim (...)	(...) zamanı geri getirebilseydim (...)
28.	(...) kütü işlerımı sillebilecektim (...)	(...) yaptığım kötülükleri silerdim (...)
29.	Bizim Türkmenistan memleketimizde (...)	Bizim memleketimizde/Türkmenistan’da
30.	(...) giyim-kuşami şöyle giyiyorlar.	(...) giyim-kuşam şöyledir:
31.	Türkmen forması bence birincilik.	Türkmen forması bence birincidir/en iyi formadır.
32.	Üniversitede kız öğrencileri olsa (...)	Üniversitede kız öğrenciyse (...)
33.	Başınada şapka giyiyorlar.	Başlarına da şapka takıyorlar.
34.	(...) Türkiye’ye gelmeden önce türkçe öğrendikten sonra gelirdim.	(...) Türkiye’ye Türkçe öğrendikten sonra gelirdim.
35.	ilkez	ilk önce
36.	(...) fakir adamlara	(...) fakir insanlara
37.	(...) zengin olduğum sırada (...)	(...) zengin olduğum zaman (...)
38.	(...) kırmızı elbise	(...) kırmızı elbise giyiyorlar.
39.	Bizim ülkemizin geyniş kültürleri (...)	Ülkemizin giyim kültürü (...)
40.	(...) insan diyor:	(...) insan kendi kendine şöyle diyor:

41.	(...) kendime diyorum.	(...) kendime kendime soruyorum.
42.	(...) küçük yaşlarımdan başladım.	(...) erken yaşta başladım.
43.	okul kitaplarından ayrı	okul kitaplarından farklı olarak
44.	Hiç zamanımı boş-boşuna vermek istemem.	Asla zamanımı boş durarak/bir şey yapmadan geçirmek istemem.
45.	Okuldan dışarı (...) kurslarına giderim.	Okul dışındaki zamanlarımda (...)
46.	(...) televizyonlar dörediyorlar.	(...) televizyonlar icat ediyorlar.
47.	(...) insanların kafasında anlamayacak şeylerini kuruyorlar.	(...) insanların akıllarına gelmeyecek şeyleri düşünüyorlar.
48.	Okul öğrencilerine	Öğrencilere
49.	(...) günahlara yaklaşmaz	(...) günah işlemekten kaçınırdım
50.	Bizim hayat da (...)	Bizim hayatımız da (...)
51.	bizler	bizim
52.	hayatımız	hayatımızı

Yazım Kuralları ve Noktalama İşareti Yanlışları

Bu bölümde yazılı anlatımda uyulması gereken kurallar ve noktalama işaretlerini yerinde kullanma ile ilgili yapılan yanlışlar tespit edilmiştir. Hataların hangi öğrencilere ait olduğu tespit edilerek tabloda gerekli yere yazılmıştır.

	Harf Yanlışları	Doğru Biçimi
1.	Türkmenis-tanda	Türkmenistan’da
2.	Arabistana	Arabistan’a
3.	Haca	Hac’a
4.	Türkiyeye	Türkiye’ye
5.	İstanbula	İstanbul’u
6.	Samsuna	Samsun’u
7.	Market	market
8.	Camı	camii
9.	yurtdişinu	yurt dışına
10.	kendi	Kendi
11.	fikirimce	fikrimce
12.	herşey	her şey
13.	Özledim	özledim
14.	Devletimi	devletimi

	Harf Yanlışları	Doğru Biçimi
28.	yada	ya da
29.	Hepimiz	hepimiz
30.	yanlıştır	yanlıştır
31.	alleme	aileme
32.	tekrar	Tekrar
33.	Hiç bir	hiçbir
34.	Allahdan	Allah’tan
35.	zamanı	Zamanı
36.	onların	Onların
37.	Erkeklerde	Erkekler de
38.	Bende	Ben de
39.	ülkeminde	ülkemin de
40.	orta okul	ortaokul
41.	öğrencilerde	öğrenciler de

15.	internetde	internette
16.	Yüz Yüze	Yüz yüze
17.	her kezden	herkesten
18.	Bende	Ben de
19.	şuan	şu an
20.	marketden	marketten
21.	babaane	babaanne
22.	bişey	bir şey
23.	banada	bana da
24.	allah	Allah
25.	hepisini	hepsini
26.	yenmeler	Yenmeler
27.	Her şey	her şey

42.	Başınada	Başına da
43.	türkmen	Türkmen
44.	Türkiyeye	Türkiye’ye
45.	türkçe	Türkçe
46.	hemde	Hem de
47.	Faydalı	faydalı
48.	buyuk	büyük
49.	Fabrika	fabrika
50.	Bilgi	bilgi
51.	birşey	bir şey
52.	tekrarlaya- tekrarlaya	tekrarlaya tekrarlaya
53.	dıyorlarkı	diyorlar ki
54.	dünya’da	dünyada

Sonuç

Çalışma sonucunda; katılımcıların çalışmalarında 254 yazım yanlışı tespit edilmiştir. Öğrenciler kompozisyonlarında yazmak istedikleri kelimelerin Türkçede karşılıklarını bulmakta zorlanmaktadır. Bu kelimelerin yerine yakın ve eş anlamlılarını ya da kendi dillerindeki karşılıklarını yazmayı tercih etmişlerdir. Bu durum da anlatım bozukluğuna sebep olmuştur. Bu durum öğrencilerin yazma, dikte ve okuma anlama çalışmalarını bir bağlam çerçevesinde yapmaları gerekliliğini ortaya koymaktadır. Sözcük ezberleyerek dil gelişimi sağlanmaz, sözcükleri kültür ve dil bağlamında ele alınması gerekmektedir.

Öğrenciler yazılarında birebir çeviri yapmaya çalışmakta ve yazmak istediklerinin Türkçede söyleniş biçimini bulamamaktadır. Öğrencilere yazma aşamaları Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni’nde belirtilen düzeylere ve kriterlere uygun olarak hazırlanmalıdır. Harf öğretiminden metin geliştirme aşamasına kadar süreçte gerekli değerlendirmeler, dönütler verilerek etkin bir şekilde yazma becerileri geliştirilmelidir.

Aşağıda yanlışların hangi konularda yapıldığı bilgisi yer almaktadır. Yapılan yanlışlar ve yanlışların doğru biçimleri ise yukarıdaki tabloda verildiği için burada örnek teşkil etmesi adına her madde için birkaç yanlış yazılmıştır. Elde edilen sonuçlar aşağıda belirtilmiştir:

Öğrencilerin genellikle noktalı harflerin noktalarını koymama ve noktasız harflere nokta koyma eğilimi gösterdikleri tespit edilmiştir. Örneğin, “gelırdım”, “oldugum” gibi.

Yazılı ve sözlü anlatımda birbirine benzeyen sesleri karıştırdıkları tespit edilmiştir. Örneğin, “dünyede”, “varklı” gibi. Kelimelerdeki harflerin eksik ya da fazla kullanıldığı tespit edilmiştir. Örneğin, “lissey”, “ilkez” gibi.

Kelimelerde ve tamlamalarda hâl, ilgi, iyelik, kip ve çoğul eklerinin kullanımında hata yapıldıkları görülmektedir. Örneğin, “İstanbula” değil “İstanbul’u”, “Çünkü tembellikten yarar yok...” yerine “Çünkü tembelliğin yararı yok...”, “anne” yerine “annemi” olmalıdır. Kaynaştırma ünsüzleri yerinde kullanılmamıştır. Örneğin, “evdemiş” yerine “evdeymiş” yazılmalıdır.

Noktalama işaretlerinden nokta ve kesme işaretinin yerinde kullanılmaması sıkça yapılan bir hatadır. Bunun dışında büyük/küçük yazılması gereken harflerin tam tersi şekilde yazılması, ikilemelerin doğru kurulamaması, da/de bağlacının bitişik yazılması, ayrı yazılması gereken kelimelerin bitişik yazılması, ünsüz benzeşmesi kuralına uyulmaması gibi hatalar yapılmıştır. Örneğin, “yanlıştır” yerine “yanlıştır”, “hemde” yerine “hem de”, “birşey” yerine “bir şey”, “Türkiyeye” yerine “Türkiye’ye” ve “boş-boşuna” yerine “boşu boşuna” yazılmalıdır.

Bazı öğrenciler Türkçede karşılıklarını bulamadıkları ya da hatırlayamadıkları kelimelerin yerine o kelimenin kendi dillerindeki karşılığını yazmayı tercih etmiştir. Örneğin, “(...) televizyonlar dorediyorlar.” cümlesinde “türetmek” fiilini kullanmak istemiştir. Bunun yerine Türkmençe “döretmek” demeyi tercih etmiştir. Bir başka öğrenci “(...) yegenimden daşdayım.” ifadesinde “uzak” sözcüğü yerine “daş” sözcüğünü kullanmıştır.

Yazma, yaşam boyu bireyin gereksinim duyduğu ve geliştirilmesi gereken bir dil becerisidir. Türkçe öğretiminde önemli bir yeri olan yazma becerisini öğrencilere kazandırabilmek ve öğrencilerin etkili bir yazı yazabilmelerini sağlamak için, uygulama çalışmalarına ihmal edilmemelidir. Etkili bir yazılı anlatım öğretimi için öğrencilerin yazılı anlatım uygulamalarının mutlaka öğretmen tarafından kontrol edilip öğrencilere dönüt verilmesi gerekmektedir. Bu tür bir değerlendirmede yazının, yazım ve noktalama kurallarına uygunluğu, sayfa düzeni, anlatımın akıcılığı, yaratıcılık, dili doğru ve güzel kullanma açıklık ve sadelik gibi noktalar göz önüne alınmalıdır. Değerlendirme sonucunda yapılan yanlışlar düzeltilmeli, eksikler tamamlanmalı ve sonuç mutlaka öğrenciye bildirilmelidir. Böyle olduğu zaman öğrenci hatalarını görecektir ve aynı hataları sonraki yazılarında yapmamaya özen gösterecektir (Bölükbaş, 2007: aktaran, Bağcı ve Başar, 2013: 321). Yabancı dil yazma çalışmalarında öğrenci süreçte yalnız bırakılmamalı; öğrencinin yazı çalışmalarına dönüt verilmelidir. Öğretmenler genellikle süreçte öğrenciyi yalnız bırakarak ortaya koyduğu son ürüne bakarak değerlendirme yapmaktadırlar. Önemli ve asıl yapılması gereken ise süreç değerlendirmesidir.

Kaynakça

- Açık, F. (2008). *Türkiye’de yabancılara Türkçe Öğretirken Karşılaşılan sorunlar ve Çözüm Önerileri*. Doğu Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü “Uluslararası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu”
- Aktaş, M. (2009). “*Yabancı Dil Öğretiminde Yaratıcı Yazmanın Başarıya Ve Yazılı Anlatıma Etkisi*”, Doktora Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dilbilim (Yabancı Dil Öğretimi) Anabilim Dalı.
- Aktaş, Ş. & Gündüz, O. (2004). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*, Ankara: Akçağ Yayınları.
- Aktaş, T. (2005). Yabancı Dil Öğretiminde İletişimsel Yeti, *Journal of Language and Linguistic Studies*, Vol.1, No.1, ss.89-100.
- Bağcı, H. & Başar, U. (2013). *Yazma Eğitimi*, (Ed. Mustafa Durmuş ve Alpaslan Okur), *Yabancılara Türkçe Öğretimi El Kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Bağcı, H. (2011). “*Yazılı Anlatım ve Unsurları*”, (Ed. Murat ÖZBAY), *Yazma Eğitimi*, Ankara: Pegem Akademi, ss.85-126.
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., Demirel, Z., Çakmak, E. (2009) *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Yayıncılık

- Cemiloğlu, M. (2003). *Türk Dili Ve Edebiyatı Öğretimi*, Bursa: Alfa Basın Yayın Dağıtım.
- Coşkun, E. (2009). *Yazma Eğitimi, İlköğretimde Türkçe Öğretimi* (Editörler: Ahmet Kırkkılıç ve Hayati Akyol), Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık, ss.49-91.
- Çakır, İ. (2010). *Yazma Becerisinin Kazanılması Yabancı Dil Öğretiminde Neden Zordur?*, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 28/1, ss.165-176.
- Demirel, Ö. (2003). *ELT Methodolog*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Demirel, Ö. (2007). *Yabancı Dil Öğretimi*, Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Göçer, A. (2011). *Yazma Eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi yayınları.
- Gündoğdu, M. (2007). *Almanca Öğretiminin Temel İlkeleri*. İstanbul: Kare Yayınları.
- Hengirmen, M. (2005). *Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri ve TÖMER Yöntemi*. Ankara: Engin Yayınevi.
- İnal, S. (2014). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Yazma Öğretimi: Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Yazmanın Önemi ve Yazma Etkinlikleri*, (Ed. Abdullah Şahin), *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Kuramlar Yaklaşımlar, Etkinlikler*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları, ss. 363-372.
- Kara, M. (2011). *Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni Doğrultusunda Türkçe Öğrenen Yabancılara A1-A2 Seviyesinde Türkçe Öğretim Programı Örneği*, *Zeitschrift für die Welt der Türken Vol. 3, No.3 ss. 157-195*.
- Karababa, Z. C. (2009). *Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi ve karşılaşılan sorunlar*. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, yıl: 2009, cilt: 42, sayı: 2, ss.265-277.
- Karasar, (1993). *Bilimsel Araştırma Yöntemi (10. Baskı)*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karatay, H. (2011). *Süreç temelli yazma modelleri: Planlı yazma ve değerlendirme*. (Ed. Murat Özbay). *Yazma Eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları
- Kılınç, A. & Tok, M. (2012). "Yabancı Dil Olarak Türkçe Yazma Öğretimi", (Ed. Aziz Kılınç ve Abdullah Şahin), *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi*, Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık, ss.255-280.
- MEB (2006). *İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı ve kılavuzu(6, 7, 8. sınıflar)*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- MEB (2012). *Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni: ÖĞRENME - ÖĞRETME - , DEĞERLENDİRME*, MEB YAY. (İnternet kaynağı erişim tarihi: 09.01.2014) http://abdigm.meb.gov.tr/eski_site/uaorgutler/AK/cefr_Turkce.pdf
- Özbay, M. (2008). *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri I*, Ankara: Öncü Kitap.
- Özbay, M. (2009). *Anlama Teknikleri: II, Dinleme Eğitimi*, Ankara: Öncü Kitap.
- Özbay, M. (2010). *Türkçe Öğretim Yazıları*, Ankara: Öncü Kitap.

- Özdemir, N. H. (2011). “*Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yazma Alışkanlıkları Üzerine Bir Araştırma*”, Yüksek Lisans Tezi, Malatya: İnönü Üniversitesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı.
- Sever, S. (2000). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şahin, E. Y. (2013). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrencilerin Yazılı Anlatımlarındaki Ek Yanlışları. *Tarih okulu Dergisi (TOD)*, Eylül 2013, Yıl 6, Sayı XV, SS. 433-449.
- Tansel, A. F. (1985). *İyi ve Doğru Yazma Usulleri*. İstanbul: Kubbealtı Neşriyat.
- Tiryaki, E. N. (2013). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitimi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1 (1), 38-44.
- Uçgun, Y. (2011). İlköğretim programlarında yazma eğitimi. Murat Özbay (Ed.), *Yazma Eğitimi içinde* (1-20). Ankara: Pegem Akademi.
- Uzun, E. (Ed.). (2009). *Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe 1 (temel düzey) ders kitabı*. Ankara: TÖMER Ankara Üniversitesi Yayınları.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, 8. Basım, Ankara: Seçkin Yayınevi.